

# OBSAH

<b>1.0 Onomastika jako vědecký obor, podstata vlastních jmen, propriální sféra jazyka .....</b>	<b>11</b>
<b>1.1 Vlastní jméno jako výsledek interakce .....</b>	<b>12</b>
1.1.1 Rovina objektů, jevů a vztahů (tzv. onymický objekt) .....	12
A. Objekty jednodenotátové (singulativní) .....	13
B. Objekty vícedenotátové (komplexní): heterogenní, homogenní .....	13
1.1.1.1 Zájem nelingvistických disciplín .....	15
1.1.1.2 Dělení onomastiky .....	16
1.1.1.3 Jiná kritéria třídění vlastních jmen .....	16
A. Jména přímá a nepřímá .....	16
B. Jména předložková a nepředložková .....	18
C. Jména primární a sekundární .....	18
D. Jména topografická a kulturní .....	19
1.1.2 Rovina faktů jazykové povahy .....	19
1.1.3 Rovina faktů komunikační povahy .....	20
<b>1.2 Moment vzniku a moment užívání proprií .....</b>	<b>20</b>
1.2.1 Moment vzniku .....	21
1.2.2 Moment užívání .....	21
<b>1.3 Funkční pojetí onomastiky .....</b>	<b>22</b>
1.3.1 ‚Funkce‘ v onomastice .....	22
1.3.1.1 Funkce proprií .....	23
1.3.1.2 Vztah obsah – forma – funkce .....	26
1.3.1.3 Rovina obecně propriální, rovina distinktivních rysů .....	27
1.3.1.4 Propriální příznak .....	27
1.3.2 Paradigma funkční onomastiky .....	28
1.3.3 Funkční opozice .....	31
1.3.3.1 Funkce uvnitř propriální sféry .....	31

1.3.3.1.1 Diferenciace propriálních funkcí, kategorie ‚propriálnost‘ .....	32
1.3.3.2 Důsledek pro pojetí propriálního systému .....	32
1.3.4 Proprium jako znak, propriální systém .....	33
1.3.5 Fungování proprií a jazyková kultura a politika .....	34
<b>1.4 Dynamičnost a procesuálnost v propriální sféře a jejím systému .....</b>	<b>34</b>
1.4.1 Dvojí aspekt .....	34
1.4.2 Propriálně pojmenovací akt .....	35
1.4.3 Propriálně pojmenovací motiv, vztahové modely .....	36
1.4.4 Význam modelového pojetí .....	49
1.4.5 Definice onomastiky .....	50
1.4.6 Pojem ‚onymie‘, dva aspekty .....	51
<b>1.5 Apelativní a propriální sféra jazyka .....</b>	<b>53</b>
1.5.1 Vzájemný vztah .....	53
1.5.2 Přechodný pás .....	54
1.5.3 Fundující povaha vztahu .....	54
1.5.3.1 Proprializace .....	55
1.5.3.2 Apelativizace .....	55
1.5.3.3 Transonymizace .....	56
1.5.4 Důsledek pro onomastickou práci .....	56
<b>1.6 Geneze onymie .....</b>	<b>57</b>
<b>1.7 Komponenty onomastické práce .....</b>	<b>59</b>
1.7.1 Metodologický aspekt .....	59
1.7.2 Materiálová báze .....	61
1.7.3 Prameny onymie .....	63
1.7.3.1 Nářeční podoby proprií .....	64
1.7.3.2 Etnografická fakta .....	64
1.7.3.3 Fakta historická a kulturně historická .....	65
1.7.3.4 Patrocinia .....	65
1.7.4 Teoretická východiska .....	66

<b>2.0 Interpretace onymie</b> .....	67
<b>2.1 Fixace, její druhy</b> .....	68
2.1.1 Fixace .....	68
2.1.2 Síť onymických objektů a areál proprií .....	68
2.1.3 Vztah fixace a lokalizace .....	69
2.1.4 Druhy fixace .....	70
2.1.4.1 Fixace objektově systémová .....	70
a) geograficky prostorová .....	70
b) sociálně prostorová .....	70
c) ekonomicky (kulturně) prostorová .....	70
2.1.4.2 Fixace jazykově systémová .....	71
<b>2.2 Struktura zakotvení v propriální sféře jazyka</b> .....	71
2.2.1 Plán onymických objektů .....	72
2.2.2 Plán propriálně pojmenovacích motivů .....	72
2.2.3 Plán jazykových prostředků .....	72
2.2.4 Plán společenské komunikace .....	73
2.2.5 Metodologický důsledek .....	73
<b>2.3 Aspekty těchto plánů</b> .....	74
2.3.1 Časové (temporální) aspekty .....	75
2.3.1.1 Chronologické hodnoty .....	75
2.3.1.2 Vývojové procesy, tzv. etymologické onomastika .....	76
2.3.1.3 Propriální vrstvy .....	78
a) propriální vrstva .....	78
b) ‚makrotyp‘ .....	80
c) ‚malý typ‘ (‚mikrotyp‘), propriálně pojmenovací model .....	81
2.3.2 Areálové aspekty .....	82
2.3.2.1 Areálovost toponymie, její interpretace .....	82
2.3.2.2 Propriální jádro .....	84
2.3.2.3 Druhy propriálních jader .....	86
a) výchozí jádro .....	86

b) mladší jádro .....	86
c) systémový prostor .....	87
d) centrum a periferie, stálost a proměnnost .....	87
2.3.2.4 Propriální areál .....	91
2.3.3 Rekonstrukční a rekurzní aspekty .....	92
2.3.3.1 Onomastická rekonstrukce .....	92
2.3.3.2 Onomastický rekurz .....	95
2.3.4 Sociálně prestižní aspekty .....	100
2.3.4.1 Vhodnost, záměrnost, módnost .....	100
2.3.4.2 Noremnost, onymická norma .....	103
2.3.4.3 Verifikační procesy .....	106
2.3.5 Propriálně variační procesy .....	106
2.3.5.1 Propriálně pojmenovací varianty .....	106
2.3.5.2 Propriálně komunikační varianty .....	109
a) plán jazykového média .....	109
b) plán hodnotových kvalifikátorů .....	111
c) plán propriálních funkcí .....	113
2.3.6 Kvantifikující aspekty .....	114
2.3.6.1 Produktivita .....	114
2.3.6.2 Frekvence .....	114
2.3.6.3 Hustota výskytu .....	115
2.3.6.4 Tzv. onymická křivka .....	116
2.3.7 Závěr kapitoly 2.0 .....	119
<b>3.0 Onomastika a některé jiné jazykovědné obory .....</b>	<b>121</b>
<b>3.1 K vymezení onomastické gramatiky .....</b>	<b>121</b>
3.1.0 Úvod .....	121
3.1.1 Příčiny absence onomastické gramatiky .....	122
3.1.1.1 Popis v kontextu s apelativy .....	122
3.1.1.2 Příčiny interně onomastické .....	122
3.1.1.3 Předpoklady definování onomastické gramatiky .....	123

3.1.2 Pojem ‚onomastická gramatika‘, význam tří kategorií .....	123
3.1.2.1 Jazykový plán proprií .....	124
3.1.2.2 Propriální sémantika .....	124
3.1.2.3 Propriální funkce v komunikaci .....	125
3.1.3 Vztah k pojmu ‚gramatika‘. Trojí vymezení .....	125
3.1.4 Definice, závěr .....	126
<b>3.2 Onomastická lexikografie .....</b>	<b>127</b>
3.2.0 Úvod .....	127
3.2.1 Základní vymezení .....	128
3.2.2 Onymický obsah, onymický objekt .....	129
3.2.3 Problematika onymického hesla .....	129
3.2.3.1 Onymické heslo .....	130
3.2.3.2 Vztah ‚onymický objekt – proprium – heslo‘ .....	131
A. Postup od kategorie ‚objekt‘ .....	132
B. Postup od kategorie ‚jméno‘ .....	133
3.2.3.3 Typy hesel.....	134
3.2.4 Druhy onymických slovníků .....	135
3.2.4.1 Katalogy (kartotéky) .....	136
3.2.4.2 Rejstříky (indexy), hesláře .....	136
3.2.4.3 Slovníky vlastních jmen (onomastikony), jejich druhy .....	137
3.2.5 Materiálová báze .....	138
3.2.5.1 Závislost na pramenech .....	139
3.2.5.2 Nářeční varianty .....	140
3.2.5.3 Kategorie četnosti .....	140
3.2.6 Problematika výkladu proprií .....	141
3.2.6.1 Klasifikace materiálů .....	141
3.2.6.2 Vztah k etymologickým výkladům .....	142
3.2.6.3 Onomastické pojetí výkladů .....	143
3.2.6.4 Ucelený pohled .....	144
3.2.7 Závěr .....	144
3.2.8 Přehled nejvýznamnějších děl lexikografického zpracování onymie češtiny .....	144

<b>3.3 Vztah onomastiky a dialektologie</b> .....	148
3.3.1 Základní rozdíl .....	148
3.3.2 Rozdíl v pojetí kategorií ‚význam‘, ‚systémová determinace‘ .....	149
3.3.3 Plurál proprií a plurál apelativ .....	149
3.3.3.1 Důsledek pro metodologii výzkumu a interpretace .....	150
3.3.4 Různost cílů .....	150
3.3.4.1 Pohled dialektologie .....	150
3.3.4.2 Pohled onomastiky .....	151
3.3.5 Metoda jazykového zeměpisu .....	152
3.3.5.1 Areálový příznak jazykových jevů .....	153
3.3.5.2 Areál v onymii, dvojí chápání: .....	154
3.3.5.2.1 jako zeměpisně vymezitelné území .....	154
3.3.5.2.2 jako suma proprií .....	155
3.3.5.3 Hlavní rozdíly mezi areálem onymickým a dialektovým .....	155
3.3.5.4 Závěry o onymických areálech .....	158
3.3.6 Závěr kapitoly 3.3 .....	159
<b>4.0 Náplň a vnitřní členění onomastiky</b> .....	161
<b>5.0 Zusammenfassung</b> .....	171
<b>6.0 Seznam zkratek a literatury, mapy</b> .....	173
6.1 Seznam zkratek .....	173
6.2 Seznam použité literatury .....	173
6.3 Mapové přílohy .....	190